

תת"ע 1994/06/21 - מדינת ישראל נגד סמיר אבו עשיבה

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

תת"ע 1994-06-21 מדינת ישראל נ' סמיר אבו עשיבה
תיק חיצוני: 30153910960

בפני	כבוד השופטת, סגנית הנשיא נועה חקלאי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	סמיר אבו עשיבה

החלטה

1. בפני בקשת הנאשם לביטול האישום מחמת התיישנות.
2. ביום 25.11.19 קיבל הנאשם לידי הודעת תשלום קנס שמספרה 30153910960, במסגרתה יוחסה לו עבירה של נהיגה במהירות העולה על המותר (118 קמ"ש במקום בו המהירות המירבית המותרת הינה 90 קמ"ש), עבירה בניגוד לסעיף 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א 1961..
3. בהודעת תשלום הקנס נרשם כי המועד האחרון שבו על הנאשם להודיע כי הוא מבקש להישפט הוא 23.2.20.
4. ביום 19.2.20, בתוך סד הזמנים הקבוע בחוק, ובתוך סד הזמנים שצויין במפורש על גבי הודעת תשלום הקנס, שלח הנאשם בקשה להישפט, בדואר רשום. (צורף אישור משלוח דואר רשום)
5. הדואר הרשום הגיע ליעדו ביום 24.2.20. (צורף מסמך מרשות הדואר לגבי מועד המסירה).
6. על אף שהבקשה להישפט נשלחה בסד הזמנים הקבוע בחוק, מפנ"א לא כיבד את הבקשה להישפט והעביר את הקנס אל המרכז לגביית קנסות לצורך גביית התשלום.
- הנאשם אשר לא שקט על שמריו, פנה אל מפנ"א על מנת להעמידו על טעותו, אך מפנ"א סירב לתקן את טעותו. (תשובת מפנ"א אמורה היתה להיות מצורפת כנספח ד' לבקשה שהגיש הנאשם, אך משום מה אינה סרוקה בתיק ולא הוצגה לעיוני).
7. בצר לו, פנה הנאשם ביום 11.8.20 לבית המשפט בתיק המ"ש 6604-11-20 על מנת שיאפשר לו לממש את זכותו החוקית להישפט. זכות אותה ביקש לממש בהתאם למועדים הקבועים בחוק.

ביום 7.12.20 ניתנה החלטת כב' הש' הבכיר אלון אופיר אשר קבע:

"...המבקש שלח הבקשה להישפט ביום 19.2.20 בעוד המועד האחרון להגשת הבקשה היה 23.2.20. מאחר והמועד הקובע זה מועד משלוח הבקשה ולא המועד שהתקבל במפנ"א, אזי הבקשה נשלחה במסגרת סד הזמנים הקבוע בחוק. משכך מתיר למבקש להישפט ביחס לדוח נשוא בקשה זו."

8. לאחר שניתנה החלטה בית המשפט, בחודש אפריל 2021 נשלחה אל הנאשם הזמנה למשפט.
9. **השאלה הדרושה הכרעה בפרשה שבפני היא האם בנסיבות העניין על המאשימה היה לשלוח את ההזמנה למשפט בתוך שנה מהמועד שבו התקבלה אצלה בקשתו של הנאשם להישפט (קרי מיום 24.2.20), או שיש לראות בהליך שהתנהל בהמ"ש 6604-11-20 "אירוע מנתק" אשר מבטל את החובה למסור הזמנה בתוך שנה.**

10. לטעמי, התשובה לשאלה נלמדת מלשונו של סעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב 1982 (להלן - החסד"פ).
סעיף 230 לחסד"פ קובע:

"הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו...."

11. קרי מנוסח סעיף 230 עולה בבירור כי **מי שהודיע במועד על רצונו להישפט לפי סעיף 229(א) לחסד"פ תישלח לו הזמנה למשפט בתוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו. שונה המצב ביחס למי שביקש להישפט באיחור.**
ביחס למאחרים, המחוקק לא הגביל את המאשימה לשלוח הזמנה בתוך שנה, לא מהמועד בו פנה אותו אדם בבקשה להישפט באיחור ולא מהמועד בו ניתנה החלטת בית המשפט.
ככלל, הפסיקה הכירה בכך שהגשת בקשה להארכת מועד להישפט הינה "אירוע מנתק" אשר מתחיל מחדש את מרוץ תקופת ההתיישנות.

ראו למשל ע"פ (ארצי) 24/09 מדינת ישראל - משרד התמ"ת נ' איתן ארמי (7.11.10):

"אנו בדעה כי כאשר נאשם מגיש בקשה להארכת מועד כאמור, אין זה ממין הצדק לאפשר לו, לאחר חלוף הזמן של ניהול הליך משפטי בבקשה, ליהנות מהמשכו של מרוץ ההתיישנות בגין העבירה בה הוא מואשם."

לעניין ארוע מנתק ראו בספרו של קדמי, **על סדר הדין בפלילים** (תשס"ט - 2009) חלק שני, כרך א' ע"מ 1320-1321.

לא מצאתי לדון בשאלה מהו פרק הזמן העומד לרשות המאשימה להעמיד לדין את מי אשר הגיש בקשה להישפט באיחור, שכן הכרעה בשאלה זו אינה דרושה בענייננו.

12. בענייניו של הנאשם שבפני אין מחלוקת כי פנה במועד בבקשה להישפט, ועל כן הנאשם נכנס למסלול הקבוע בסעיף 230 רישא לחסד"פ, ובעניינו היה על המאשימה לשלוח לו את ההזמנה למשפט תוך שנה ממועד שהתקבלה פנייתו.

13. הסיבה שהמאשימה לא שלחה לנאשם את ההזמנה למשפט בתוך שנה מקבלת פנייתו נעוצה כל כולה בתקלות שנפלו בשורותיה.

על אף שהנאשם פנה במועד (5 ימים לפני המועד האחרון הקבוע בחוק) מפנ"א לא המתין לקבלת פנייתו והעביר את הקנס לטיפול המרכז לגביית קנסות.

אינני שותפה לטענת ב"כ המאשימה - כפי שנכתבה בסעיף 17 לתגובתו לפיה לנאשם יש **אשם תורם** (!!!!) משום שהגיש את הבקשה בסמיכות זמנים לסוף התקופה הקבועה לשם כך בחוק.

זו טענה מקוממת וטוב היה אלמלא היתה נטענת.

כולי תקווה שעסקינן בכשל נקודתי אצל מפנ"א ולא בשיטת עבודה לפיה מי שפונה לקראת סוף התקופה הקבועה בחוק, עניינו מועבר למרכז לגביית קנסות על אף שפנה במועד.

העתק ההחלטה יועבר למפנ"א על מנת שיעשה בדק בית בעניין זה.

14. המשך הכשל התבטא בכך שעל אף פניה של ב"כ הנאשם אל מפנ"א להעמידו על טעותו (פניה מיום 7.9.20), מפנ"א כפי הנראה סירב לתקן הטעות וסירב לאפשר לנאשם להישפט בגין הדוח. (העתק תשובת מפנ"א לא הוצג לעיוני, אך רוח הדברים נלמדת מטיעוני הצדדים).

15. בשל ההתנהלות השגויה של מפנ"א נאלץ הנאשם לפנות לבית המשפט לצורך מימוש זכותו להישפט, זכות אותה ביקש במועד החוקי ואשר נשללה ממנו מחמת טעות.

16. המשך הכשל, מתבטא בתגובתו של ב"כ המאשימה לבית המשפט.

ב"כ המאשימה בסעיף 4 לתגובתו טען טענה שגויה לפיה "בקשתו של הנאשם להישפט נדחתה **עקב איחור בהגשת הבקשה**". טענה זו כאמור שגויה - שכן הבקשה להישפט הוגשה במועד. הדברים אף נקבעו מפורשות על ידי כב' הש' הבכיר אופיר, שהחלטתו בעניין זה צוטטה לעיל.

זאת ועוד, לא מצאתי כל מקום לביקורת שהביע ב"כ המאשימה על התנהלות הנאשם בפרשה זו: באופן תאורטי, הנאשם יכול היה להמתין שנה מהמועד בו התקבלה בקשתו להישפט ובחלוף שנה לפנות למפנ"א בבקשה לבטל הדוח מחמת התיישנות.

הנאשם לא עשה כן, הוא בחר לפנות אל מפנ"א ולהעמידו על טעותו ולדרוש לממש את זכותו להישפט. משנענה בסירוב, על אף שהמענה שגוי, לא רפו ידי ו הוא פנה בבקשה לבית המשפט על מנת לקבל את יומו. על כן לא ברור מדוע ולמה סבור ב"כ המאשימה כפי שפירט בסעיפים 18 ו-19 בתגובתו, כי האופן בו התנהל הנאשם מצדיק דחיית בקשתו על הסף.

לא זו אף זו, החלטת בית המשפט המתירה לנאשם להישפט התקבלה ביום 7.12.20 והותירה בידי המאשימה תקופה העולה על חודשיים וחצי כדי לשלוח לנאשם הזמנה למשפט, בטרם תחלוף תקופת התיישנות.

17. לא יעלה על הדעת שמפנ"א ישגה באופן הטיפול בפניות של נהגים, והשגיאה תביא להארכת תקופת ההתיישנות.

תוצאה שכזו לפיה "חוטא יצא נשכר" היא בלתי מתקבלת על הדעת, ומנוגדת להגיון ולשכל הישר. לא מצאתי הצדקה ליתן לכך יד.

בוודאי ובוודאי שאין לכך כל הצדקה כאשר הנאשם מיוזמתו פונה ומבקש לתקן את הטעות. גישה "סלחנית" לשגיאות ותקלות בטיפול בפניות נהגים פוגעת בזכויותיהם של הנהגים ועלולה חלילה לשמש תמריץ שלילי לבצע שגיאות שיביאו להארכת תקופת ההתיישנות.

18. לא ברורה טענת ב"כ המאשימה בסעיף 22 לתגובתו לפיה מותב זה שם עצמו כערכאת ערר על החלטת כב' הש' הבכיר אופיר. כב' הש' הבכיר אופיר לא דן כלל בטענת ההתיישנות, אלא קבע כי הנאשם פנה בבקשה להישפט בתוך סד הזמנים הקבוע בחוק, ועל כן יש לאפשר לו להישפט. אין בהחלטת מותב זה בשאלת ההתיישנות כדי לשים עצמו כערכאת ערר על החלטה שניתנה בהליך המ"ש.

19. צודק ב"כ המאשימה בדבריו כי מותב זה בהחלטה מיום 31.10.21 דחה את טענת ההתיישנות, זאת בהסתמך על תגובת המאשימה ומבלי שהיתה לנגד עיניו תגובת הנאשם, אשר מסיבות השמורות עימו לא הגיש השלמת טיעון.

המאשימה בתגובתה ציינה שהתנהל הליך המ"ש אך לא הציגה בתגובתה את מלוא התמונה, לרבות את העובדה שהנאשם למעשה פנה במועד להישפט ונגרר שלא בטובתו אל הליך המ"ש מיותר בשל תקלה בטיפול של מפנ"א. נתון זה לא היה בפני מותב זה עת ניתנה ההחלטה ביום 31.10.21.

רק בעקבות ההבהרה שהגיש הנאשם והבקשה לעיון חוזר, נפרסה בפני מותב זה מלוא התמונה. ועל כן, מותב זה נדרש בשנית לשאלת ההתיישנות.

20. סיכומי של דבר:

משפנה הנאשם בבקשה להישפט בתוך סד הזמנים הקבוע בסעיף 229(א) לחסד"פ, היה על המאשימה לשלוח לו את ההזמנה למשפט תוך שנה מיום שהתקבלה בקשתו.

משלא עשתה כן, בשל תקלות הנעוצות בהתנהלות מפנ"א, אין כל הצדקה להאריך את סד הזמנים הקבוע בחוק למשלוח ההזמנה, גם אם הנאשם נאלץ בעל כורחו לפנות לסיוע בית המשפט כדי לממש זכותו להישפט.

21. לפיכך, ובהתאם לסמכותי לפי סעיף 149(8) אני מורה על ביטול האישום מחמת התיישנות.

22. הדיון שקבוע ביום 19.1.22 מבוטל.

23. העתק ההחלטה לצדדים וכן למפנ"א אשר יבדוק את הדרוש בדיקה כמפורט בסעיף 13 בהחלטה זו.

ניתנה היום, י"ד שבט תשפ"ב, 16 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.